

EL TEMPS PREHOSPITALARI EN EL TRAUMA GREU: PERSPECTIVA DELS HELICÒPTERS SANITARIS EN EL PERIODE 2015-2019

Lluís Llauger, Andrey Rodríguez, Dara González, Maria Miguel, Maria Mercedes Val, Josep Maria Soto-E.

Consorci Corporació Sanitària Parc Taulí

Introducció: El trauma greu (TG) és una de les causes de mort evitable més prevalents. La reanimació per control de danys a l'escena del sinistre i l'optimització dels temps de transport a centres d'alta complexitat, ha conduït a la revisió del concepte Golden Hour.

Objectiu: Descriure les variables predictores del temps d'assistència a l'escena del sinistre ≥ 30 minuts (TAES30)

Metodologia: Anàlisi retrospectiva del registre administratiu del TG, atesos per l'helicòpter sanitari (HEMS), al període gener 2015-setembre 2019, i traslladats a l'hospital on s'ubica el dispositiu. Es construí un model de regressió logística per TAES30. S'avaluaren la capacitat discriminativa (AROC) i la calibració (prova Hosmer-Lemeshow). Per a la validació externa, s'utilitzà una cohort dels HEMS geogràficament adjacents.

Resultats: S'analitzaren 442 pacients, 81.2% homes, edat 43 anys (RIQ 31-55), temps activació-hospital 61 minuts (RIQ 46-81), temps alerta-hospital 75 minuts (RIQ 57-95) i TES 30 minuts (RIQ 23-41). En el model ajustat segons l'anàlisi univariant, els predictors de TES30 foren intubació endotraqueal (OR 3.21; IC95% 1.36-7.62), fractura de raquis (OR 3.10; IC95% 1.58-6.08), fractura de pelvis (OR 2.89; IC95% 1.27-6.61), deteriorament hemodinàmic (OR 2.88; IC95% 1.26-6.55), temps d'activació < 5 minuts (OR 2.63; IC95% 1.64-4.21), temps d'activació ≥ 5 & < 10 minuts (OR 2.06; IC95% 1.10-3.87), número de lesions ≥ 4 (OR 5.18; IC95% 1.02-26.42). AROC 0.75 (IC95% 0.70-0.79) i PHL negativa (Chi2 7.53; $p=0.48$). AROC 0.678 (IC95% 0.572-0.783) en la cohort de validació.

Conclusions: La meitat del temps global d'intervenció va dependre del temps d'assistència i es va relacionar amb la complexitat clínica. La selecció del dispositiu HEMS com a recurs de primera intervenció va significar l'assoliment del concepte Golden Hour quan els temps d'alerta a la central de coordinació i l'activació del recurs van ésser molt propers. Malgrat que la capacitat discriminativa del model fos moderadament bona, la generalitzabilitat va ser subòptima.